I

(Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser)

BESLUTNINGER OG RESOLUTIONER

DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG

560. PLENARFORSAMLING I DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG (JDE) – INTERACTIO, 27.4.2021-28.4.2021

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs resolution om »en ny fortælling om Europa — EØSU's resolution om konferencen om Europas fremtid«

(2021/C 286/01)

Ordførere: **Stefano MALLIA** (Gruppe I) **Oliver RÖPKE** (Gruppe II) **Séamus BOLAND** (Gruppe III)

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin plenarforsamling den 27.-28. april 2021 (mødet den 27. april) følgende resolution med 226 stemmer for, 1 imod og 5 hverken for eller imod.

- 1.1. Konferencen om Europas fremtid (»konferencen«) giver Europa en unik mulighed for at genskabe kontakten til de europæiske borgere og få fornyet føling med dem, også gennem civilsamfundets aktører, så borgerne får mulighed for på en meningsfuld måde at øve indflydelse på deres fælles fremtid. Det er nu på tide at realisere det løfte, der ligger i EU-traktatens artikel 11, om at give borgerne og de repræsentative organisationer mulighed for at give udtryk for deres synspunkter inden for alle Unionens arbejdsområder og diskutere dem offentligt, samt at føre en åben, gennemsigtig og regelmæssig dialog med de repræsentative organisationer og civilsamfundet.
- 1.2. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) er overbevist om, at konferencens succes også vil afhænge af, hvorvidt vi er i stand til skitsere en ny fortælling for Europa, som er baseret på forholdene i det virkelige liv, og som de europæiske borgere kan føle sig som en del af. En sådan fortælling skal ikke bare være en liste over resultater. Den skal i stedet være en konkret rationel og emotionel forbindelse mellem EU og borgerne. Strategiske temaer bør sættes i et fælles perspektiv, så man undgår en à la carte-tilgang til EU. Formålet er at genopdage og forny en stærkt tiltrængt fællesskabsfølelse baseret på fælles værdier, skabe nyt europæisk momentum og imødegå nuværende og fremtidige udfordringer.
- 1.3. EØSU har dybt forankrede forbindelser til alle samfundslag (arbejdsgivere, fagforeninger, civilsamfundet generelt) i alle medlemsstater. Udvalget er derfor bedst placeret til at inddrage det organiserede civilsamfund på en effektiv måde, da det har de respektive netværk til at gøre det. Dette er udvalgets ubestridte knowhow og eksistensberettigelse. Det har afgørende betydning, at EØSU er permanent til stede under hele konferencens forløb, herunder også i konferencens bestyrelse.
- 1.4. EØSU bør være en integreret del af konferencens ledelse. Udvalget er fast besluttet på at fremsætte stærke og klare forslag på grundlag af sin fortælling og vision for EU i de kommende årtier. Udvalget gentager sin stærke overbevisning om, at konferencen bør munde ud i forslag og løsninger, som vil gøre en reel og mærkbar forskel for EU's borgere. Det er derfor afgørende, at konferencen gør konkrete, målbare fremskridt og ikke blot resulterer i uforpligtende drøftelser med borgerne,

DA

som i sidste ende ikke fører nogen steder hen. Kommissionens næstformand Maroš Šefčovičs forslag om at gøre konklusionerne fra konferencen til en del af Kommissionens arbejdsprogram for 2022 peger som sådan i den rigtige retning. Dette er et afgørende punkt, som underbygger troværdigheden af og ambitionerne i forbindelse med hele denne politiske proces.

- 1.5. Konferencens ledelse bør definere omfanget af og formålet med borgernes og civilsamfundets engagement, og det bør præciseres fra starten. Hvis man kender målet for deltagelsesinstrumenterne, kan det også være med til at tilpasse målene til de midler, der er til rådighed, både med hensyn til procesudformning og budget. Ledelsen vil helt sikkert være nødt til at anvende forskellige formater og metoder for inddragelse alt afhængigt af, i hvilken fase og på hvilket niveau, man på et givet tidspunkt befinder sig og finde måder til at nå ud til de europæiske borgere, der ikke som udgangspunkt er motiverede til at deltage. Borgernes og civilsamfundets bidrag bør tages op af politikere og institutioner eller afspejles i beslutninger. Ellers vil deres tillid til disse øvelser højst sandsynligt blegne. For høje forventninger bør undgås. En feedbackmekanisme skal sikre, at de idéer, der kommer til udtryk under de forskellige dele af konferencen, munder ud i konkrete anbefalinger til EU-tiltag.
- 1.6. Konferencens korte tidsramme lægger begrænsninger på alle deltagerne. Den skal derfor opfattes som et udgangspunkt for en løbende proces for større inddragelse af EU's borgere, som bygger videre på denne indledende periode. Denne mulighed bør udnyttes til at ændre paradigmet og ambitionsniveauet inden for de forskellige politikområder, herunder økonomiske og sociale politikker og miljøpolitikker.
- 1.7. Det er nødvendigt, at drøftelserne på konferencen bliver fulgt op af alle aktører, at disse har en positiv indstilling til dem, og at man ikke gør sig forudfattede meninger om de næste skridt, men holder alle muligheder i spil. I den henseende er der i løbet af de senere år blevet lanceret en række EU-initiativer og -instrumenter, som nu skal gennemføres. Der bør arbejdes hen imod regelmæssig overvågning af gennemførelsen, og tilvejebringes en opdatering med hensyn til de fremskridt, der gøres på EU-niveau i forhold til de vedtagne foranstaltninger og tilgængelige instrumenter.

2. En ny fortælling om Europa — Europa: et godt sted at bo og trives

2.1. På den baggrund foreslår EØSU en ny fortælling om Europa, som knytter Europas fortid — såvel den fjerne som den nyere fortid — sammen med nutiden og giver en vision for fremtiden, der bygger på samarbejde over grænserne, styrkede bånd mellem de europæiske folk, og er rodfæstet i værdier som solidaritet, social retfærdighed, samarbejde mellem generationerne, ligestilling mellem kønnene, bæredygtig velstand og retfærdige grønne og digitale omstillinger. Det er bydende nødvendigt at mobilisere offentlig støtte til disse værdier med henblik på at genoverveje vores vækst- og styringsmodeller i retning af bæredygtighed, opbygge et mere lige samfund og sætte civilsamfundsorganisationerne i centrum for denne genopbygning og genopretning.

Det Europa, vores borgere har brug for, er et Europa, som:

- anerkender, at civilsamfundet er vogter af almenvellet og en nødvendig aktør med hensyn til at finde løsninger på Europas fælles udfordringer
- fokuserer på en retfærdig og bæredygtig genopretning fra covid-19-krisen, som baner vej for et mere inklusivt samfund og opbygger langsigtet konkurrencedygtighed under fuld hensyntagen til de indbyrdes forbundne sociale, økonomiske, demografiske og klimamæssige kriser i EU's medlemsstater, nødvendigheden af en grøn og en digital omstilling samt de langsigtede strukturelle ændringer, der er blevet udløst af pandemien. Europas økonomi skal have fuld støtte til at genindvinde det tabte, idet der tages hensyn til behovet for opadgående konvergens, større samhørighed, social beskyttelse, øgede investeringer i offentlige tjenester, verdensmålene for bæredygtig udvikling og fattigdomsbekæmpelse
- støtter økonomisk og social genopretning, iværksætteri, en retfærdig omstilling, skabelse af kvalitetsjob, uddannelse og tilegnelse af færdigheder, innovation, infrastrukturinvesteringer og sociale investeringer, dekarbonisering, digitalisering, fuldførelse af det indre marked og økonomisk og monetær integration
- beskytter alle sine borgere, herunder de mest marginaliserede, værner om deres helbred og sikkerhed, miljøet og biodiversiteten
- respekterer og fremmer mangfoldighed, ligestilling mellem kønnene, grundlæggende rettigheder, demokrati, social dialog og inklusiv forvaltning

- fremmer fred, sikkerhed og fremgang i hele verden gennem multilateralisme, fremme af demokrati og retsstatsprincippet, menneskerettigheder, social dialog, verdensmålene, diplomati og åben, retfærdig og bæredygtig handel.
- 2.2. Alle EØSU's medlemmer anerkender, at den dobbelte omstilling, dvs. den grønne og den digitale omstilling, spiller en afgørende rolle i forhold til at styrke Europas bæredygtige konkurrenceevne, solidaritet og modstandsdygtighed over for fremtidige kriser. Covid-19-pandemien er den hårdeste krise, EU har stået over for siden sin oprettelse. Pandemien har skærpet EU's behov for at kunne levere overbevisende og konsekvente svar med henblik på at forbedre EU's politiske, sundhedsmæssige, økonomiske og sociale dimensioner. Konferencen giver EU en enestående mulighed for at nå dette resultat.

Behovet for en fælles europæisk tilgang er blevet fremhævet af covid-19-pandemiens konsekvenser for vores borgere, samfund og økonomier. Pandemien har vist, at der er god grund til at handle i fællesskab, men den har også afsløret svagheder i, hvordan Europa håndterer sådanne grundlæggende udfordringer. I en tid, hvor den ene krise afløser den anden, vil EU være nødt til at styrke sin kapacitet til at håndtere kriser for at levere de resultater, som de europæiske borgere ønsker og fortjener.

- 2.3. Denne krise har også gjort det klart, at EU bør gøre en større indsats for at sikre, at virksomheder og arbejdstagere lige såvel som personer, der er ramt af fattigdom og social udstødelse, beskyttes ordentligt mod virkningerne af de seneste og kommende udfordringer. Covid-19 har også gjort det klart, at det er nødvendigt at støtte en bæredygtig konkurrenceevne og øge investeringerne i sundhedssystemer, pleje, uddannelser og sociale tjenester af høj kvalitet i hele EU. Det vil være afgørende at forbedre sundhedskoordineringen på EU-plan yderligere, blive bedre til at tackle grænseoverskridende sundhedstrusler og styrke EU's sundhedssystemer.
- 2.4. EU kan sætte sin lid til en række centrale styrker såsom det indre marked, som er et af de største markeder i verden, en vifte af grundlæggende, uomgængelige værdier (¹), som er en integreret del af det europæiske samfund og demokrati, og solidaritet, som demonstreret af en ambitiøs resiliens- og genopretningsfacilitet, der kræver effektiv gennemførelse af nationale genopretningsplaner. EU's ultimative mål må være at styrke vores sociale markedsøkonomi, hvor en bæredygtig, konkurrencedygtig økonomi går hånd i hånd med veludviklede socialpolitikker. Det følger heraf, at gennemførelsen af den europæiske grønne pagt, som EØSU har hilst velkommen lige fra begyndelsen, er vejen frem. Den grønne pagt er den nye europæiske vækststrategi med velstand, bæredygtighed og social retfærdighed som omdrejningspunkt. En retfærdig omstilling til en klimaneutral levevis, som fremmer kvalitetsjob og er befordrende for en bæredygtig iværksætterkultur og innovation, herunder den cirkulære økonomi og sociale økonomi, vil være afgørende for et blomstrende Europa.
- 2.5. EU står imidlertid over for en række store udfordringer. Pandemien vil skabe større og ikke mindre ulighed, både medlemsstaterne imellem og internt i de enkelte lande. Det er derfor, det er vigtigt at følge to forskellige spor: den europæiske økonomis bæredygtige konkurrenceevne og virksomheder i alle størrelser, navnlig SMV'er, skal styrkes yderligere. Samtidig bør EU favne en mere ambitiøs og konkret social dimension, som sikrer, at ingen lades i stikken.
- 2.6. For at beskytte sine værdier og opfylde sine prioriteter er det også nødvendigt, at EU spiller en positiv rolle i den internationale økonomi. I en verden præget af stærk konkurrence og gnidninger, ikke kun på det økonomiske område, men også på politisk niveau, skal EU være en global aktør, som kan forsvare sine interesser og værdier mere effektivt. Det at opnå en grad af åben strategisk autonomi for at fastholde EU's evne til at handle på vigtige økonomiske områder skal gå hånd i hånd med et ønske om at samarbejde for at fremelske løsninger på fælles udfordringer såsom klimaforandringer og styrke det regelbaserede multilaterale system.
- 2.7. Pandemien har fremhævet betydningen af et stærkt og modstandsdygtigt europæisk industrigrundlag. Europa er nødt til at have en ambitiøs industripolitik, der kan fungere som drivkraft for de to omstillinger digitalisering og bæredygtighed samtidig med, at Europas globale konkurrenceevne styrkes. En ny industripolitik, som anvender en række forskellige foranstaltninger (herunder handel, færdigheder, investeringer, forskning og energi), er nødt til hele tiden at forudse, hvad der bliver de centrale økonomiske sektorer og drivkræfter i fremtiden, og skabe de rammebetingelser (herunder de nødvendige kvalifikationsprofiler), så europæisk industri kan forblive i front i en global sammenhæng, når det gælder teknologi og innovation, hvilket vil give Europa arbejdspladser af høj kvalitet og bæredygtig vækst. Opnåelse af en god konkurrenceevne, bæredygtighed og social retfærdighed på samme tid vil sikre Europas socioøkonomiske model for fremtiden.

⁽¹⁾ Artikel 2 i EU-traktaten.

2.8. Det er afgørende vigtigt, at EU udnytter denne mulighed til at modernisere og omdanne og omstille sine industrielle sektorer og deres forsyningskæder, så de kan forblive konkurrencedygtige i en verden med lavere emissioner. At gøre noget ved de udfordringer, der er knyttet til de langsigtede omstillinger, kræver foregribelse af forandringer og aktiv forvaltning af omstillingen fra politikere, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundets organisationer og centrale interessenter i disse lande og regioner. Social dialog, oplysning, høringer og inddragelse af arbejdstagerne og deres repræsentative organisationer spiller en central rolle i en fremtidsorienteret håndtering af omstillingerne. Dette vil være helt afgørende for Europa, da EU kun kan få succes ved at sætte både virksomheder og arbejdstagere i centrum for genopretningen og de fremtidige politikker. Konkurrenceevne og inklusion er nødt til at gå hånd i hånd: de medlemsstater, som har de bedste resultater set fra et økonomisk synspunkt, er dem som har de højeste sociale og arbejdsmarkedsmæssige standarder, ikke omvendt.

3. EØSU's rolle

- 3.1. For at styrke EØSU's egen rolle, er det nødvendigt at demonstrere udvalgets relevans og merværdi som et rådgivende organ med udgangspunkt i dets unikke rolle, der består i at bygge bro over kløften 1) mellem politiske beslutningstagere og civilsamfundet, 2) mellem forskellige civilsamfundsaktører og 3) mellem aktører på henholdsvis nationalt plan og EU-plan. Særligt er det vigtigt at skabe en tværnational debat, som forbinder EU-debatterne på medlemsstatsniveau med hinanden.
- 3.2. EØSU's holdning bør være resultatet af en reel debat med udgangspunkt i input fra civilsamfundets aktører og udviklet fra bunden og op. Denne tilgang er den eneste, som sikrer, at der tages hensyn til alle synspunkter, og som giver klare og effektive resultater.
- 3.3. Der bør indledes et samarbejde med Regionsudvalget (RU) om sammen at arrangere going local-arrangementer i fuld respekt for de to udvalgs forskellige, men komplementære ansvarsområder.
- 3.4. EØSU tilskyndes til via sine medlemmer på konferencens plenarforsamling og via sine observatører i bestyrelsen at fungere som et institutionelt bindeled mellem konferencen og nationale organisationer, der repræsenterer civilsamfundet.
- 3.5. EØSU har en ad hoc-gruppe, som er enedes om en køreplan med følgende mål:
- Forbedre måderne til at inddrage og skabe kontakt til civilsamfundsaktører, navnlig ved at interagere og aktivere EØSU-medlemmernes hjemlige kredse.
- Opgradere og styrke EØSU's egen rolle og indflydelse.
- Bidrage med strukturerede input fra civilsamfundet til EU's politiske beslutningsproces ved at fremsætte relevante forslag til Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen, om hvordan man forbedrer EU's funktion og EØSU's arbejde i lovgivningsprocessen.
- 3.6. EØSU vil rapportere tilbage om debatterne og dialogerne i medlemsstaterne og på konferencen til EØSU's plenarforsamling med deltagelse af medlemmer af Europa-Parlamentet, medlemmer af RU, kommissærer og Rådets ministre.

4. Konklusioner

Den fremtid, vi ønsker: civilsamfundet i førersædet

- 4.1. EØSU tror på, at der er behov for en stærk, fælles fortælling om Den Europæiske Union.
- I den sammenhæng skal EU ses som: 1) vogter af fælles grundlæggende værdier såsom frihed, demokrati, menneskerettigheder og retsstatsprincippet, 2) en global drivkraft for bæredygtighed, åben og fair handel og multilateralisme, 3) en tryg havn for en unik økonomisk og social model baseret på fair konkurrence og solidaritet i et område uden indre grænser, og 4) drivkraft for bæredygtig velstand med et stærkt europæisk civilsamfund i centrum.
- 4.2. Konferencen om Europas fremtid bør være det redskab, som vi kan bruge til at skabe varige forandringer i EU, herunder øget og mere meningsfuld inddragelse af borgerne og det organiserede civilsamfund i det europæiske offentlige rum. Som et første skridt i denne proces skal civilsamfundet arbejde i partnerskab i et tæt samarbejde om netværk, udveksling af bedste praksis og konsensussøgning.

- 4.3. Civilsamfundets organisationer spiller en afgørende rolle i at udpege løsninger på de aktuelle udfordringer. EØSU opfordrer til, at EU og de nationale myndigheder anerkender det organiserede civilsamfunds centrale rolle med hensyn til at opbygge tillid, forme den offentlige mening og fungere som positive drivkræfter for forandring. Det er også nødvendigt, at EU støtter den afgørende rolle, som civilsamfundsorganisationer spiller med hensyn til at fremme og forsvare europæiske værdier, demokrati, grundlæggende rettigheder og retsstatsprincippet mod øget illiberalisme, populisme og indskrænkninger af civilsamfundets råderum.
- 4.4. Nøglen til EU's fornyelse og socioøkonomiske genopbygning vil være at sikre, at alle dele af samfundet inddrages effektivt i fælles udformning, meddeltagelse, medgennemførelse og medvurdering af EU's politikker, navnlig de nationale genopretnings- og resiliensplaner samt fremtidige nationale reformprogrammer, ved at anvende eksisterende høringsstrukturer såsom det europæiske semester og udtrykkeligt anerkende civilsamfundsorganisationerne som vigtige gennemførelsespartnere og støttemodtagere.
- 4.5. At forestille sig og opbygge disse modstandsdygtige, lige og bæredygtige samfund vil kræve bundstyrede initiativer, som favner nye definitioner af trivsel og udvikling ud over BNP og samtidig respekterer borgernes holdninger og rettigheder. Derudover er det afgørende, at de begrænsninger af rettighederne, som blev indført under pandemien, ikke videreføres efter covid-19.
- 4.6. Endelig er det også afgørende for EØSU hele tiden at evaluere de foreslåede foranstaltninger og politiske tiltag. EØSU vil yde et solidt bidrag til denne proces gennem de erfaringer og den knowhow, udvalget har med hensyn til at indgå i en dialog med borgerne i hele samfundet i alle EU's medlemsstater.

Bruxelles, den 27. april 2021.

Christa SCHWENG Formand for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg